

نقش تست الکترومیوگرافی اسفنکتر مقعد به منظور تشخیص ناتوانی‌های کنترل مدفوع و تعیین میزان دیه

دکتر سعید غلامزاده

پزشک قانونی، مرکز تحقیقات پزشکی قانونی، سازمان پزشکی قانونی کل کشور، تهران، ایران

دکتر رامین غلامزاده

پزشک قانونی، مرکز تحقیقات پزشکی قانونی، سازمان پزشکی قانونی کل کشور، تهران، ایران

دکتر علیرضا درودچی

پزشک قانونی، مرکز تحقیقات پزشکی قانونی، سازمان پزشکی قانونی کل کشور، تهران، ایران

دکتر حمیدرضا مهرافسر

پزشک قانونی، مرکز تحقیقات پزشکی قانونی، سازمان پزشکی قانونی کل کشور، تهران، ایران

دکتر مریم ولی ئی

پزشک قانونی، مرکز تحقیقات پزشکی قانونی، سازمان پزشکی قانونی کل کشور، تهران، ایران

دکتر علی بیرجندی

پزشک قانونی، مرکز تحقیقات پزشکی قانونی، سازمان پزشکی قانونی کل کشور، تهران، ایران

دکتر محمد زارع نژاد

پزشک قانونی، مرکز تحقیقات پزشکی قانونی، سازمان پزشکی قانونی کل کشور، تهران، ایران

دکتر اشرف السادات قدسی

پزشک قانونی، مرکز تحقیقات پزشکی قانونی، سازمان پزشکی قانونی کل کشور، تهران، ایران

دکتر نجمه پاک نیت

پزشک قانونی، مرکز تحقیقات پزشکی قانونی، سازمان پزشکی قانونی کل کشور، تهران، ایران

دکتر حسین آیاره

پزشک قانونی، مرکز تحقیقات پزشکی قانونی، سازمان پزشکی قانونی کل کشور، تهران، ایران

دکتر مهدی خدیو

پزشک قانونی، مرکز تحقیقات پزشکی قانونی، سازمان پزشکی قانونی کل کشور، تهران، ایران

دکتر نیلوفر پناهی

پزشک قانونی، مرکز تحقیقات پزشکی قانونی، سازمان پزشکی قانونی کل کشور، تهران، ایران

دکتر محمدصادق صفوت

پزشک قانونی، مرکز تحقیقات پزشکی قانونی، سازمان پزشکی قانونی کل کشور، تهران، ایران

دکتر محدثه دهقانی

پزشک قانونی، مرکز تحقیقات پزشکی قانونی، سازمان پزشکی قانونی کل کشور، تهران، ایران

دکتر همایون حسینی نژاد

پزشک قانونی، مرکز تحقیقات پزشکی قانونی، سازمان پزشکی قانونی کل کشور، تهران، ایران

دکتر فریبا رضایی
پزشک قانونی، مرکز تحقیقات پزشکی قانونی، سازمان پزشکی قانونی کل کشور، تهران، ایران

دکتر هاشم رفیع زاده
پزشک قانونی، مرکز تحقیقات پزشکی قانونی، سازمان پزشکی قانونی کل کشور، تهران، ایران

دکتر محمود منتظری
پزشک قانونی، مرکز تحقیقات پزشکی قانونی، سازمان پزشکی قانونی کل کشور، تهران، ایران

چکیده

بی‌اختیاری مدفوع دارای علل متنوعی از قبیل یبوست، آسیب عضلات اسفنکتر مقعد به دنبال زایمان و یا قرار دادن فورسپس در هنگام زایمان، پس از جراحی هموروئید، آسیب دیدگی اعصاب عضلات اسفنکتر مقعد یا رکتوم (راست روده) مثلاً در اثر زایمان، سگته مغزی، دیابت، ام اس و کاهش گنجایش ذخیره‌سازی مدفوع در رکتوم به دنبال جراحی یا رادیوتراپی رکتوم، اسپهال و اختلال عملکرد کف لگن می‌باشد. عضله خارجی اسفنکتر مقعد از ۲ عضله جداگانه سطحی و عمقی تشکیل شده‌است که عضله سطحی که تنها ۲-۵ میلی‌متر از سطح پوست پایین‌تر و از لحاظ شعاعی در فاصله ۱۰-۱۲ میلی‌متری سوراخ مقعدی قرار دارد، بسیار به آسیب‌های وارده به سیستم عصبی حساس می‌باشد. با نظریه اهمیت و عوارض متعدد ناشی از بی‌اختیاری در کنترل مدفوع، استفاده از روشی مناسب و علمی از منظر پزشکی قانونی جهت تایید بی‌اختیاری دفع مدفوع همچنین حدود وارث ضروری به نظر می‌رسد. روش الکترومیوگرافی در تشخیص ضایعات مقعدی بسیار حساس و دقیق می‌باشد. در حالی که وجود تون پایه در اسفنکتر مقعد برخلاف سایر عضلات بدن بررسی این عضله را برای متخصص سخت می‌کند. در این روش که حدود ۴۵-۶۰ دقیقه زمان می‌برد، بیمار به حالت lateral decubitus یا knee-chest یا modified lithotomy position خوابیده و سوزن الکتروود با زاویه ۳۰ درجه نسبت به محور کانال مقعدی و به عمق ۱۵-۲۵ میلی‌متر وارد بدن می‌شود. در این تست از بیمار خواسته می‌شود که در مقعد خود انقباض، استراحت و فشار را انجام دهد. موارد منع انجام این تست در افرادی با درمان ضد انعقادی، عفونت پوستی شدید، ورم، سوختگی و خونریزی، جراحی و بیوپسی از عضله می‌باشد. برای جلوگیری از موارد مثبت و منفی کاذب رعایت دقیق نکات و تکنیک‌های انجام این تست بسیار مهم می‌باشد به گونه‌ای که اگر تست به درستی صورت گیرد هیچ پاسخ مثبت و منفی کاذبی بدست نخواهد آمد. با نظر به دقت و قابلیت اجرای این تست، به نظر می‌رسد جهت تایید علمی ضایعات منجر به بی‌اختیاری دفع مدفوع، روش الکترومیوگرافی و همچنین کمک به اجرای عدالت و جلوگیری از اطاله دادرسی و ممانعت از سواستفاده‌های قضایی راهگشا و کمک‌کننده خواهد بود. با این حال توسعه و کشف روش‌های جدید در این زمینه نیز ضروری می‌باشد.

کلمات کلیدی: الکترومیوگرافی، اسفنکتر مقعد، آسیب اسفنکتر مقعد، پزشکی قانونی